Notulen Raadscommissie

Datum	07-12-2020
Tijd	20:30 - 23:00
Locatie	Digitaal
Voorzitter	P. Ligthart
Commissiegriffier	H. Wammes

Aanwezig

VVD: J. de Vries, D. Steltenpool
CDA: E. van de Bosch
GB: R. Paarlberg, P. Mosch
PWF: S. Zeilemaker, P. Koning
PvdA: T. Beuker
D66: B. Tensen, C. Vlaar
GL: R. Manshanden, G. van Keulen
PW2010: I. Neefjes,
CU: E-J. Gorter, J. Groot
BAMM: A. Meester
HvM: T. Berlijn, H. Verschoor

College: H. Nederpelt

Ambtelijk: S. van der Valk

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2 Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld. De brief die is gezonden met betrekking tot de Transitievisie Warmte is op hun verzoek toegevoegd aan de agendastukken en zal op de lijst ingekomen stukken worden opgenomen.

3 Spreekrecht art. 16 Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2019

Er heeft zich 1 inspreker aangemeld, dat betreft mevrouw T. Groot, die zal inspreken bij agendapunt 4.2.

4 RUIMTE

4.1 Transitievisie Warmte gemeente Medemblik (pfh. H. Nederpelt)

Termijn 1: afronding oriëntatie, bevragen wethouder
1e ronde: afronding technische fase (n.a.v. antwoorden op commissievragen)

- G. van Keulen: De gemeente ziet bedrijventerreinen als geschikt voor geo-thermie, waarom worden niet gelijk woonwijken in de buurt aangesloten? Reactie H. Nederpelt: Dat zou kunnen. Op verschillende plekken in Andijk en nabij Medemblik zijn al succesvol boringen gedaan. ECW is bereid warmte af te staan voor gebouwen in de omgeving. Daar gaan behoorlijke investeringen aan vooraf en dat is dus makkelijker voor bedrijven op te brengen dan voor inwoners.

- G. van Keulen: U verwijst in uw beantwoording over aquathermie naar een onderzoek van de provincie. 96% van alle woningen zou kunnen worden aangesloten hierop. Waarom is dat niet meegenomen?
  Reactie H. Nederpelt: We zitten in de geo-thermiehotspot van Nederland en de aansluitingen om een net aan te leggen zijn al beschikbaar. Aquathermie heeft ook als nadeel dat je er stroom voor nodig hebt.
- T. Berlijn: In de beantwoording van vraag 10 geeft de wethouder aan dat onze inschatting klopt dat het onmogelijk is de ambities vanuit de gemeentekas te financieren. Wat is de onderbouwing?
  Reactie H. Nederpelt: We hebben 20.000 woningen. Als je uitgaat van 5000 euro per woning dan kun je snel uitrekenen dat het om enorme bedragen gaat die niet op te brengen zijn.
- T. Berlijn: De mening van inwoners is betrokken bij de uitgangspunten maar die zijn vrij algemeen. Is dat te concretiseren?
  Reactie H. Nederpelt: Dat kan, maar niet nu. Er ligt nu een breed algemeen verhaal dat een koers aangeeft. Later gaan we de diepte in.

2e ronde: politieke vragen

- A. Meester: Er is geen ruimte voor duizenden windmolens of hectares aan zonneweides. We gaan daarmee de energietransitie niet halen. We kunnen ook nog niet zonder gas. Bovendien schiet de infrastructuur tekort. Hoe kunnen we dit oplossen?
  Reactie H. Nederpelt: We zijn druk bezig met het Klimaatakkoord op verschillende niveaus (lokaal tot landelijk), maar ook in de volle breedte: we focussen op besparen, opwekken, klimaatadaptatie. Op die manier geven we er vorm en inhoud aan.
- A. Meester: Als de infrastructuur niet voldoende is heeft het geen zin. Moet dat niet eerst op orde? In welke volgorde gaan we dit aanpakken?
  Reactie H. Nederpelt: Je moet niet eerst het een en dan het ander doen. Het moeten parallelle sporen zijn. Dat heeft tijd nodig. Daarom zijn die plannen op hoofdlijnen zo belangrijk.
- E. van den Bosch: Ten noorden van Abbekerk wordt geen warmteoptie aangegeven, er wordt voor gekozen het gasnet voorlopig te laten liggen. De fractie wil graag een toezegging dat, waar ook voor wordt gekozen, overal het gasnet blijft liggen. Op termijn zou dit geschikt kunnen zijn voor transport van waterstof.
  Reactie H. Nederpelt: Dat kan ik niet toezeggen. De gasleidingen zijn van de Gasunie, daar gaan wij niet over. Zij zullen deze niet zomaar weghalen tenzij de onderhoudskosten hoog zijn. Als u wilt dat het college hier zich weliswaar voor inspant, staat het u vrij een motie in te dienen.
- E-J. Gorter: Om van het gas af te gaan zal de betaalbaarheid een grote rol spelen. Veel bedrijven/inwoners moeten vooraf investeren. Wat is de visie van de portefeuillehouder hierop?
  Reactie H. Nederpelt: In eerste instantie wijzen we een aantal wijken aan waar het verstandig is van het gas af te gaan. Het staat inwoners nog altijd vrij om te kiezen. Wat de betaalbaarheid betreft. Op lange termijn zou je niet meer kwijt moeten zijn. Het niet meer dan anders-principe. Wat duurzaamheid betreft kun je vaak via de energieleverancier wat regelen en er zijn duurzaamheidsleningen van het Rijk. Je hoeft het geld niet vandaag al te hebben om toch de stap te maken. Dit laat onverlet dat als je wilt starten met verduurzamen, de snelste optie is om energie te besparen.
- B. Tensen: Zijn er mogelijkheden om Liander te bewegen de infrastructuur sneller op orde te krijgen?
  Reactie H. Nederpelt: Nee, we zitten er bovenop. Liander doet zijn uiterste best en levert zijn bijdrage naar vermogen.
- B. Tensen: De energievraag in de glastuinbouw is hoog. Hoe wilt u de gewone burger overtuigen hun huis te isoleren, terwijl de glastuinbouw (met enkelglas kassen) als grootverbruiker een fractie van de prijs voor gas van burgers betaalt? Er moet wat aan de tarieven gedaan worden want zo gaat

het credo ‘de vervuiler betaalt’ dus niet op. Dit zien we niet terug in deze TVW. Komt dat later of moeten we dat amenderen?
Reactie H. Nederpelt: Het Grootslag is juist heel besparend, zij zijn juist heel druk bezig om het verbruik te verlagen. Bovendien gaan wij niet over de energieprijzen.

- G. van Keulen: Bent u bereid aquathermie op te nemen in de TVW?
  Reactie H. Nederpelt: Op landelijk niveau is dat wellicht interessant. Ik sluit het op zichzelf ook niet uit op kleinschalig niveau, maar als je weet dat het leidt tot extra energieverbruik en wij voorts op de geo-thermiehotspot van Nederland zitten dan is het bij het aanleggen van een warmtenet logisch om dat uit de bodem te halen. Je kunt dat wel gewoon aankoppelen dus wellicht in de toekomst komt dit aan de orde. Dit stuk is vooral richtinggevend.
- G. van Keulen: Is de periode van de TVW voor een periode van 5 jaar niet heel lang? Dit ivm de technologische ontwikkelingen.
  Reactie H. Nederpelt: Een visie voor 5 jaar is overzichtelijk. Het is een visie, geeft richting. Als kansen ontstaan, dan kan dat snel opgepakt worden.
- G. van Keulen: Op de infographic staat dat voor bepaalde wijken expliciet gekozen worden voor elektrisch verwarmen. Sluit u alternatieve vormen uit?
  Reactie H. Nederpelt: Nee, dit zijn wijken die dusdanig geïsoleerd zijn en weinig energie verbruiken dat juist daar kansen liggen voor all-electric oplossingen.
- T. Berlijn: Waarom kiest u ervoor op het moment van uitvoering pas de prijs communiceren?
  Reactie H. Nederpelt: Dan is die pas helder.
- T. Berlijn: Indien een wijk van het gas af moet en 50% van de bewoners wil dat niet, wat heeft dat voor effect op dat traject?
  Reactie H. Nederpelt: Als je niet over gaat, dan blijf je gebruik maken van het gasnetwerk. Daar komt een keer een einde aan, maar dat hebben wij niet in het vizier.
- T. Berlijn: Op welk moment wordt er een isolatieplan gemaakt voor de slechtste huizen?
  Reactie H. Nederpelt: We zijn de wijken al in geweest over isoleren en zonnepanelen. Daar is goed gebruik van gemaakt, Het staat inwoners vrij om ermee aan de slag te gaan. De wens is dat in het kader van het West-Fries Energiekompas (WEK) in het collectief er extra aandacht komt, zodat het mensen duidelijk wordt dat er geld en energie kan worden bespaard.
- R. Paarlberg: De warmtenetten zien we vooral op industriegebieden en er wordt gesproken over een kavelplan. Op welke manier wordt dat gegund aan een warmtebedrijf. Is dat niet een beslissing van de inwoners ipv gemeente?
  Reactie namens H. Nederpelt: Het begrip kavelplan komt uit de Warmtewet 2.0, die is net klaar in concept. Ook hier is draagvlak van de inwoners van belang, maar de gemeente is regisseur.
- R. Paarlberg: De ‘altijd goed’-maatregelen worden in hoofdpunten vermeld in de visie. Is het geen idee een bijlage te maken waarin dis is uitgewerkt?
  Reactie H. Nederpelt: Het is niet de verwachting dat mensen die willen verduurzamen eerst de TVW gaan lezen. Dat is juist iets wat uitdrukkelijk op de website moet worden weergegeven en het duurzaam bouwloket is daar voor. Zij kunnen adviseren waar kansen liggen om te besparen.
- I. Neefjes: Als warmtepompen collectief worden aangeschaft kan korting worden bedongen in een buurt. Het zou mooi zijn als particulieren in bijvoorbeeld lintbebouwing kunnen aansluiten bij zo’n initiatief.
  Reactie H. Nederpelt: Dat is een mooie suggestie, zover zijn we nog niet. Wellicht is het een suggestie om dit bijvoorbeeld gemeentebreed uit te schrijven.
- I. Neefjes: De TVW begint met besparen en dan opwekken. In het besparingshoofdstuk staat nog weinig. Moet dat niet alsnog gebeuren?
  Reactie H. Nederpelt: Dat moet juist goed tot zijn recht gaan komen in het WEK, het is een belangrijk onderdeel van de energietransitie.

- S. Zeilemaker: Hoe gaat u mensen in een oudere woning met laag inkomen begeleiden/helpen? Vaak zijn dit overigens oudere mensen.
  Reactie H. Nederpelt: Daar is het duurzaam bouwloket voor. Vaak zijn er mogelijkheden via energiebedrijven of duurzaamheidsleningen.
- S. Zeilemaker: Het financieren van de transitie is niet ingewikkeld, maar het voorfinancieren. Hoe kijkt de wethouder daar naar?
  Reactie H. Nederpelt: Dat is waar de Warmtewet ook op gestoeld is. De gemeente kan dat niet voorfinancieren.
- J. de Vries: De TVW suggereert dat er een volgorde in de activiteiten zit: gefaseerd aardgasvrij maken, kansrijke wijken om te starten. Uit de antwoorden lijkt het echter alsof alles tegelijk gebeurt. Klopt dat?
  Reactie H. Nederpelt: Wat betreft van het gas af gaan zit er wel een volgorde in. Wat is realistisch eerst te doen etc. Voor de rest lopen er allerlei sporen parallel naast.
- J. de Vries: Gaat u ervaringen van andere gemeenten meenemen in de 5-jaarlijkse evaluatie?
  Reactie H. Nederpelt: Ja, zo wordt er ook gekeken naar de zogenaamde pilot-wijken zoals in Purmerend.
- J. de Vries: uit de enquêtes blijkt dat veel mensen het nut niet in zien van aardgasvrij. Er is dus veel te winnen aan draagvlak. Hoe gaat u daarmee om?
  Reactie H. Nederpelt: Met deze TVW ga ik op pad en inwoners meenemen. Die krijgen we natuurlijk niet allemaal tegelijk mee. Juist door de wijkgerichte aanpak ga je nadrukkelijk in gesprek met hen.

<u>Termijn 2: meningsvorming</u>
Fracties krijgen in volgorde <u>van groot naar klein</u> de gelegenheid voor de eerste termijn:

- Fractie VVD vindt het een goed stuk, maar er zijn nog veel onzekerheden hoe dit precies gaat uitwerken. De fractie is duidelijk: de overgang moet qua woonlasten kostenneutraal verlopen, dat is cruciaal voor het draagvlak. Het document is een goede start en de fractie stemt in met het voorstel.
- Fractie CDA vindt het een prachtige visie. Het schept veel vertrouwen dat dit in samenwerking met Liander, PWN en de woningstichtingen tot stand is gekomen. De fractie ziet uit naar de uitvoering. Het is glashelder dat de beschikbare middelen leidend zullen zijn. Wat de fractie betreft is dit een hamerstuk.
- Fractie GB vindt het een goed stuk. Het is onrealistisch alles ineens gasloos te maken. Woonlastenneutraliteit moet voorop staan. Op dat gebied is dit stuk nog beetje vrij in de ruimte. Meer energievormen per kern daar is nog niet echt duidelijkheid over. De fractie ziet het voorstel als een hamerstuk.
- Fractie PWF vindt het ook een goed stuk. Hoe de uitvoering eruit gaat zien zal de tijd leren. Elke 5 jaar opnieuw een en ander bekijken is prima, maar houd constant een vinger aan de pols voor nieuwe ontwikkelingen. Het voorstel kan als hamerstuk op de agenda.
- Fractie PvdA vindt dit document een goed uitgangspunt om mee van start te gaan. Het is een document met een aantal richtingen. Er is voldoende ruimte voor initiatieven vanuit ondernemers e.d. Het voorstel kan als hamerstuk naar de raad.
- Fractie D66 ziet de TVW als start om de klimaatverandering aan te pakken. Nu wordt de regie opgepakt en komen er stap voor stap oplossingen om de klimaatverandering tegen te gaan. Het is nu tijd voor actie. De fractie staat achter deze TVW.
- Fractie GL vindt de TVW een mooie stap op weg naar verduurzaming. De fractie vraagt zich wel af of bij gemeente voldoende aandacht is voor innovaties en beraadt zich nog of hier een motie of amendement op wordt ingediend.
- Fractie PW2010 vind het een goed stuk en is blij de aanwijzing van wijken en beschrijving van het proces. De fractie is akkoord.

- Fractie CU kan zich vinden in visie, het draagt bij aan duurzame samenleving. De fractie wil meegeven om goed de focus op de betaalbaarheid te houden, dit zal draagvlakverhogend werken.
- Fractie BAMM vindt het een hamerstuk, er moet een begin zijn. Wel zal de fractie het kritisch volgen.
- Fractie HvM is van mening dat aardgas wordt belast alsof het chemisch afval is. Energiebesparende maatregelen treffen is vele malen effectiever dan huizen ombouwen naar aardgasvrije huizen. De fractie zegt “Nee” tegen de doorgeslagen ambities van de landelijke overheid om gemeenten te dwingen van het gas af te gaan en zegt daarom “Nee” tegen de TVW. De fractie komt met drie moties: isolatieplan, haalbaarheid, woonlasten.

De voorzitter concludeert dat het stuk als bespreekstuk op de agenda van de raad wordt geplaatst aangezien er diverse moties en amendementen zijn aangekondigd.

4.2 Bespreeknotitie 'beleidskader zon op land'

Mevrouw Groot spreekt in. De inspreektekst wordt als bijlage 1 toegevoegd aan de agenda.

Termijn 1: afronding oriëntatie, bevragen wethouder
1e ronde: afronding technische fase (n.a.v. antwoorden op commissievragen)

- R. Manshanden: Kunnen wij voorwaarden stellen aan het gebruik van op gemeentegrond opgewekte groene stroom door datacenters? De gemeente zou wellicht GVO’s (Garanties van Oorsprong) kunnen gebruiken. Kunnen wij als gemeente randvoorwaarden stellen aan wie we deze GVO’s verkopen zodat die ten goede komen aan bijvoorbeeld lokale bedrijven.
  Reactie H. Nederpelt: Zo lang wij geen eigenaar zijn van het perceel waar de windmolen staat kunnen wij daar niets mee doen.

Wethouder Nederpelt leidt de bespreeknotitie kort in.

Gelet op de tijd wordt het voorstel gedaan om de in de bespreeknotitie gestelde vragen schriftelijk te beantwoorden aan het college door tussenkomst van de griffie en in de vergadering een korte meningvormende ronde te doen.

Termijn 2: Meningvorming

- Fractie BAMM is van mening dat je hoogwaardige landbouwgrond niet moeten willen gebruiken voor zonneweides. Er is maar 1 keuze is om de CO2-doelen te behalen en dat is kernenergie. Dat redden we nooit met zon- en windenergie.
- Fractie CDA vindt het nuttig en zinvol dat er beleid gemaakt wordt om te voorkomen dat kostbare landbouwgrond wordt gebruikt voor zonnepanelen. Maatschappelijke inpassing is van groot en zwaarwegend belang. Een grootte van 10ha is de max. Er wordt getwijfeld of er gekozen wordt voor maximaal 1 initiatief per zoekgebied. Wat betreft de kleine windmolens zou de fractie graag zien dat het college daarmee aan de slag gaat.
- Fractie CU is van mening dat het stuk aanleiding geeft tot nadenken. Wat zonneweides betreft ziet de fractie het niet zitten dat dit op landbouwgrond komt. Bovendien moet eerst de infrastructuur aangepast worden. Kleine windmolens is een reële mogelijkheid om naar te kijken.
- Fractie D66 denkt dat participatie hierbij belangrijk is. Het moet ook echt voor alle inwoners tot voordelen leiden. Iedereen moet kunnen meedoen. Ook is het de vraag of je initiatieven tot 1 per kern moet beperken. Bij grootschalige energieopwekking moet je kijken naar wat een gebied kan hebben. Kleine windmolens moeten niet worden uitgesloten op voorhand.

- Fractie GB vindt dat bij gunningen van zonnepanelen vooraf de teruglevercapaciteit bij Liander moet zijn geborgd. Naast wind- en zonenergie moet bij de 2-jaarlijkse evaluatie ook oog zijn voor alternatieven. Voor ontwikkelingen op het IJsselmeer telt de mening van de bevolking en de raad moet zeer zorgvuldig zijn met verklaringen van geen bedenkingen. Zonnepanelen op daken, parkeerplaatsen, langs A- en N-wegen zijn welkom, wat betreft op landbouwgrond is men afhoudend. Kortdurend zou dit kunnen. De woonomgeving moeten kunnen participeren. Er moeten geen kleine windmolens toegestaan worden.
- Fractie GroenLinks gaat ervan uit dat de wethouder de aangenomen motie van juni 2019 met algemene lokale kaders voor zonneweides als leidraad aanhoudt. Spreiding over de hele gemeente is van groot belang alsook de landschappelijke inrichting; initiatieven moeten getoetst aan de Structuurvisie. De fractie is enthousiast over de Kwaliteitsimpuls Zonneparken. Op de windmolens wordt in de schriftelijke beantwoording teruggekomen. Zowel burgers als bedrijven moeten evenredig kunnen profiteren van onderliggende netwerken. Een situatie zoals in Hollands Kroon moet worden voorkomen. Lokaal opgewekte groene energie moet lokaal gebruikt worden. Leg zoveel mogelijk daken vol in plaats van alleen zon op land.
- Fractie Hart voor Medemblik vindt dat windmolenparken, zonne-eilanden en -weides e.d. het landschap aantasten. Onderzoek van Deloitte wijst uit dat er bijna 27000 geschikte daken zijn in Medemblik. Dat zijn 550 voetbalvelden. Maak daar gebruik van. De fractie is tegen grootschalige zonneweides op de grond en op het IJsselmeer. Stimuleer innovatieve technieken zoals thorium en in de tussentijd kan zon op daken een uitkomst bieden. De fractie wil geen kleine windmolens, geen zonne-energie op het IJsselmeer of agrarische grond en de motie van GroenLinks van juni 2019 moet opgevolgd. Zonne-energie kan wel op daken en geluidsmuren.
- Fractie PvdA wil het belang meegeven van de zorgplicht voor het mooie open Westfriese landschap en groene karakter. Zon op daken heeft de voorkeur boven zon op land. Uitgangspunt is ook dat de ruimtelijke inpasbaarheid van belang is. De fractie vindt dat terughoudend moet worden omgegaan met grootschalige zonneweides in de gemeente. Initiatieven moeten gesteund worden door bewoners; participatie en meedoen moet mogelijk zijn. Wat betreft de kleine windmolens, daar staat de fractie niet om te springen.
- Fractie PW2010 heeft een voorkeur voor zon op daken boven zon op land. De motie van GL van juni 2019 moet als kader blijven gelden. Initiatieven moeten ruimtelijk inpaspaar zijn. 5 ha is voldoende als grootte voor zonneweides.
- Fractie PWF is tegen kleine windmolens. Die zijn niet zo klein als het lijkt. Participatie zowel in de zin van de omgeving meenemen als in de zin van meedoen/-profiteren is van belang. Ruimtelijke inpassing is zeer belangrijk. Eerst proberen de daken vol te leggen, creatieve oplossingen moeten daarbij niet worden geschuwd.
- Fractie VVD is van mening dat 10 ha een mooie maat is voor grotere initiatieven. Het aantal initiatieven beperken tot 1 per zoekgebied is niet werkbaar. Het onderwerp kleine windmolens past eigenlijk niet in dit stuk dat over ‘zon op land’ gaat. De fractie staat daar zeer terughoudend tegenover. In de concept-RES zit de zonne-energie verwerkt. Zon op land moet vooral op daken zijn ipv op de grond. De fractie is terughoudend wat betreft zonneweides. De toekomst van niet fossiele energie zal naar de mening van de VVD kernenergie worden. Dan hebben we de alternatieve bronnen waar het nu over gaat niet meer nodig. Daar gaat echter nog een behoorlijke tijd overheen en tot die tijd hebben we deze alternatieve bronnen echter wel nodig. Daarom is goed beleid nodig.

5 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 7 januari 2021

……..